

Số: 10 /2024/QĐST-DS

Hoài Nhơn, ngày 28 tháng 02 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ H, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Võ Phương Quang.

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Kim Phụng - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định
tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Trường Minh Lý - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 02 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã H, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 03/2024/TLST-DS ngày 24 tháng 01 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 36/2024/QĐST-DS ngày 16 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Phan Thị Th, sinh năm 1947.

Địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Ông Lê T, sinh năm 1946.

Địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã H tỉnh Bình Định.

(Bà Th, ông T có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Lê Hồng B, sinh năm 1986, hiện đang có địa chỉ cư trú tại: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là con ruột của bà Phan Thị Th và ông Lê T. Ông B có tiền sử sinh thường, đủ tháng. Từ nhỏ, ông B đã có biểu hiện chậm biết đi (04 tuổi mới biết đi), chậm biết nói (07 tuổi mới biết nói). Ông B không đi học và không biết chữ, không biết tiền bạc, không biết tính toán, không làm được việc gì, không tự lao động nuôi sống bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình. Ông B biết đói, no, nóng, lạnh; đêm ngủ tạm, đại tiểu tiện không đúng chỗ, tự tắm rửa nhưng không sạch, phải có người nhà hỗ trợ; hay đập phá đồ đạc trong nhà, đánh người thân; bỏ nhà đi lang thang, gia đình phải tìm về. Năm 2005, gia đình đưa ông B đến khám và điều trị ngoại trú tại Bệnh viện Tâm

thần Bình Định, Trạm y tế phường H với chuẩn đoán "Chậm phát triển tâm thần mức độ vừa (F71)". Từ tháng 3/2006 đến nay, ông B bỏ điều trị. Tháng 5/2023, ông B đã được Ủy ban nhân dân phường H cấp Giấy xác nhận khuyết tật (số hiệu: 34-HTT), dạng khuyết tật: Trí tuệ (thần kinh); mức độ đặc biệt nặng và hiện đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định.

Gia đình đã đưa ông B đi giám định pháp y tâm thần tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung. Tại Kết luận giám định Pháp y tâm thần số 1680/KLGĐYC ngày 04/12/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận ông B:

- Về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình có tật chứng tác phong đáng kể (F71.1);

- Về mặt năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Nay bà Thuần yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố ông Lê Hồng B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Phan Thị Thuần làm người giám hộ cho ông Lê Hồng B.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã H, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Ông Lê Hồng B có tiền sử sinh thường, đủ tháng. Từ nhỏ, ông B đã có biểu hiện chậm biết đi (04 tuổi mới biết đi), chậm biết nói (07 tuổi mới biết nói). Ông B không đi học và không biết chữ, không biết tiền bạc, không biết tính toán, không làm được việc gì, không tự lao động nuôi sống bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình. Ông B biết đói, no, nóng, lạnh; đêm ngủ tạm, đại tiểu tiện không đúng chỗ, tự tắm rửa nhưng không sạch, phải có người nhà hỗ trợ; hay đập phá đồ đạc trong nhà, đánh người thân; bỏ nhà đi lang thang, gia đình phải tìm về. Ngày 04/12/2023, Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Miền Trung có Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1680/KLGYTC, kết luận ông Lê Hồng B về mặt y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình có tật chứng tác phong đáng kể (F71.1); về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2] Theo quy định tại Điều 23 của Bộ luật Dân sự: “1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định

người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ...”. Vì vậy, bà Phan Thị Th yêu cầu tuyên bố ông Lê Hồng B khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật nên được chấp nhận. Chỉ định bà Phan Thị Th là mẹ của ông Lê Hồng B là người giám hộ cho ông Lê Hồng B. Bà Phan Thị Th thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 và Điều 16 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng lệ phí và lệ phí Tòa án thì bà Phan Thị Th được miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã H: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong thời gian chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp; việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phan Thị Thuần, tuyên bố ông Lê Hồng B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, cử bà Thuần là người giám hộ cho ông Lê Hồng B; Bà Th được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, các điều 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 23, 48, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 và Điều 16 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

- Tuyên bố: Ông Lê Hồng B, sinh năm 1986 Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Phan Thị Th, sinh năm 1947 là người giám hộ cho ông Lê Hồng B; Bà Phan Thị Th thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự.

- Về lệ phí: Bà Phan Thị Th được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết yêu cầu về dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền

kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã H;
- Chi cục THADS thị xã H;
- UBND phường H;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Võ Phương Quang